

AKADEMIK PROF. DR. MILKO BEDJANIČ SEDEMDESETLETNIK

Akademik prof. dr. Milko Bedjanič se je rodil 29. 6. 1904 v Sarajevu. Medicino je študiral v Ljubljani in Zagrebu, kjer je l. 1929 promoviral.

Leta 1950 je postal predstojnik infekcijske klinike in docent medicinske fakultete. Kliniko je uspešno vodil nad 20 let in v tem času postal izredni in nato redni profesor medicinske fakultete.

Leta 1970 je bil upokojen z željo, da se še bolj posveti znanstveno-raziskovalnemu delu. Letos je bil izvoljen za rednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Akademik prof. dr. M. Bedjanič je znan pri nas po uvedbi in razširitvi sodobne antibiotične terapije v infektologiji in drugih sorodnih vejah medicine in je s tega področja objavil veliko del. Zlasti pa je potrebno poudariti njegovo pedagoško delo. Napisal je učbenik za študente medicinske fakultete in za medicinske sestre. Ti učbeniki so bili večkrat ponatisnjeni, razširjeni in dopolnjeni.

Vzornemu učitelju in mentorju čestitamo ob 70-letnici in posvečamo te vrstice v Zdravstvenem obzorniku tudi me, medicinske sestre. Profesor dr. Bedjanič nas je vzgajal vsa povojna leta na šoli kot strog, a zelo priljubljen učitelj. Rade se ga spominjamo kot odličnega predavatelja, ki je znal svoja predavanja popestriti tako, da so bila zanimiva za vsakogar. Osebnost preprosto nas je s svojim ravnanjem in zgledom vzgajal v odnosu do človeka, do bolnika. Sestre ga spoštujemo še predvsem zaradi tega, ker nam je pri delu dajal vso podporo. Nega in oskrba bolnika mu je bila prav tako pomembna kot druge medicinske dejavnosti. Cenil je delo sester, jih spodbujal in se veselil vsakega napredka v sestriški stroki. Njegova nenehna skrb za osebnost klinike se je pokazala pri vzgoji in strokovnem izpopolnjevanju vseh delavcev, tako tudi med sester. Podpiral nas je v prizadevanjih, nas spodbujal, nam svetoval ali pomagal kako drugače.

Kot predstojnik je imel vedno odprta vrata in čas, za vse probleme, ki so nas težili. Poslušal je, se zamislil, nasmejal in svetoval, tako da so postali problemi manjši in rešljivi.

Ob njegovi 70-letnici se ga spominjajo mnogi bolniki, katerim je vedno posvečal prvo skrb, študenti, ki jim je bil sijajen učitelj, in sodelavci, ki jim je bil vzoren mentor.

Ob njegovem življenjskem jubileju mu želimo še mnogih zdravih in srečnih let ter nadaljnjih uspehov v znanstveno-raziskovalnem delu.

Medicinske sestre infekcijske klinike
kliničnega centra v Ljubljani

VIŠJI MED. S. SONJI ŽAGAR IN MEMORIAM

Številni sodelavci smo se 7. februarja letos na pobreškem pokopališču v Mariboru zadnjič poslovili od drage sodelavke med. s. Sonje Ž a g a r, roj. Hedžet.

Rodila se je v Mariboru 25. 2. 1939, pred kratkim pa se je po delavnem in požrtvovalnem, bolnikom in zdravstveni ustanovi posvečenem življenju za vedno poslovila od nas.

Bila je tako rekoč rojena za sestrski poklic; že pri igri z vrstnicami v otroških letih je nadvse rada imela vlogo sestre in ta cilj jo je vodil vsa leta šolanja.

Po končani srednji šoli za medicinske sestre v Mariboru se je za nekaj let zaposlila na pljučnem oddelku v Topolščici, poleti 1963 pa je prišla na interni oddelek bolnišnice dr. Petra Držaja v Ljubljani. Na tem oddelku je ostala do svojega zadnjega dopusta, ko se je poslovila od nas z besedami, da je nekaj dni ne bo.

Na oddelek je prišla polna energije in mladostnega življenjskega poleta, prepričana, da bo na novem delovnem mestu lahko uresničila svoje načrte. Želela si je izpopolniti znanje in vložila je nešteto ur za študij, da si je pridobila strokovni naziv višje medicinske sestre — vse to zraven napornega dela in kljub neštetim nočem, ki jih je prečula v dežurni službi.

Svojega dela ni opravljala kot službo, temveč kot poklic. Ob težko bolnem človeku je mnogokrat kar pozabila na konec svojega delovnega časa. Prav tako ji ni bilo žal že sicer skopo odmerjenih prostih ur, da bi bilo na oddelku vse kar se da popolno. Trudila se je, da bi pripomogla k strokovnim uspehom ustanove in tehtno je pomagala pri razvijanju novih diagnostičnih in terapevtskih metod. Zнала je presoditi, kaj bi se dalo napraviti in kako. Njen oddelek je skozi leta veljal za vzornega v organizaciji dela in v skrbi za bolnika; nanjo so se sodelavci in sodelavke radi obračali za strokovno pomoč.

Nadvse pa ji je bila skrb za bolnika. Z vsemi je znala najti pristen stik, nanjo se niso obračali bolniki le med zdravljenjem v ustanovi, temveč zelo pogosto tudi še po odhodu z oddelka.

Kadar pa jo je zajelo malodušje, se je vedno znala zateči v ožji krog sodelavcev, da bi pri njih dobila spodbudne besede, ki bi ji pomagale premostiti težave in jo rešiti trenutne duševne stiske. Žal smo vso globino in ostrino njenih stisk in trpljenja spoznali šele, ko je odšla od nas.

Njen lik ostaja še naprej med nami. Njene predanosti delu ne bomo mogli tako kmalu nadomestiti. Hvaležni smo ji za vse, kar je napravila za oddelek in svoje sodelavce ter za ves trud, ki ga je z vso iskrenostjo namenila v prid bolnemu sočloveku.

Dr. Boris Cibic

OB SLOVESU JUGE POLAK - BREGANT

Se polni vtisov z nedavnega slavlja*, ko si prejela medaljo Florence Nightingale, najvišje mednarodno odlikovanje za medicinske sestre, se moramo danes soočiti z neizprosno resnico, da se za vselej poslavljamo od tebe.

Kljub tvoji hudi bolezni smo tako kakor ti sama verovali v tvojo neizčrpno energijo in tvoje povabilo na skorajšnje snidenje 8. marca v Portorožu; toda naše poslednje upanje se je izjalovilo. Neizmerna moč tvoje osebnosti je dogorela.

Zveza društev medicinskih sester Slovenije ti želi izraziti posebno priznanje za vse bogato življenje, ki si ga dala kot prvoborka, partizanska bolničarka, ljubeča in vzorna mati ter medicinska sestra v patronažni službi izjemnih kvalitiet.

Naj mi bo dovoljeno, da opišem tvojo življenjsko pot z besedami, ki so ti bile izrečene ob podelitvi medalje Florence Nightingale.

Rodila si se 24. julija 1918 v Pečuhu ter po svojem delu in plemenitim ciljem posvečenem življenju umrla 24. februarja letos.

Svoje nadvse požrtvovalno življenjsko pot v skrbi in pomoči za ranjene partizane si nastopila jeseni 1941, ko si se študentka 10. semestra medicinske fakultete vključila v NOV kot bolničarka. Neustrašnost, vztrajnost in nadčloveški naporji so ti omogočili, da si se z vsemi močmi borila za življenje slehernega od ranjenih partizanov. Z nepopisnim čutom odgovor-

Sestra Joga na pragu partizanske bolnišnice v Kočevskem Rogu leta 1943

* Zdravstveni obzornik, leto VIII. — 1974, št. 1, str. 55

nosti do vseh zaupanih ti bolnikov ti je uspelo ohraniti življenje številnim težkim ranjencem. Ko si prevzela kompleksno skrb za 6 težkih ranjencev, ki so imeli smrtno poškodbe, si jih z nadčloveškimi prizadevanjem rešila za nesljive smrti. Docela samostojno si vodila dve bolnišnici s 120 bolniki. Zaradi velikega pomanjkanja zdravstvenih delavcev in pomožnega osebja si opravljala prav vsa dela, tako od manjših operacijskih posegov pa do kuhanja, nege, pripravljanja obvezilnega materiala in bila ranjencem tudi v duševno oporo.

Že junija 1942 si zaradi izredno težkih okoliščin — saj si morala skrbeti za ranjence ves dan in pogosto tudi ponoči — huje zbolela tudi sama. Še neozdravljena si v roški ofenzivi poskrila ranjence v podzemne rove, jih ves čas ofenzive obiskovala, skrbela za njihovo zdravstveno stanje ter jih tudi spodbujala. V zimskem času 1944/45 si organizirala v Gradcu prvo bolnico za transport ranjencev, kjer si ponovno prevzela vso skrb zanje. Za svoje izredno požrtvovalno delo si prejela partizansko spomenico, bila odlikovana z redom bratstva in enotnosti II. stopnje ter redom zaslug za narod.

Po vojni se zaradi izredno slabega zdravstvenega stanja nisi mogla vključiti v delo. Prvič smo te srečali zopet leta 1952, ko si dvakrat tedensko kot volonter pomagala na transfuzijski postaji v Zagrebu. Leta 1953 pa si se zaposlila kot patronažna medicinska sestra v ATD v Mariboru. Tako, kot si se zavzemala za ranjence v vojni, si se tudi v Mariboru zavzemala za številne težke tuberkulozne bolnike in njihove družine. Dala si pobudo, da so se v organizacijah RKS začeli usposabljeni kadri za delo oziroma patronažo pri družinah s tuberkuloznimi bolniki. Samo na območju Maribora si vsako leto usposobila 60 prostovoljnih aktivistov RK, s katerimi si nenehno sodelovala. Na področju boja proti tuberkulozi si organizaciji RK dala neprecenljive možnosti za široko delovanje, tako v Mariboru kot v vsej Sloveniji. Za delo na tem področju si prejela zlato odličje RK. Razen tega si vzgajala mlade medicinske sestre, bila si predsednica društva medicinskih sester v Mariboru. Torej si se spet razdajala vsa, z največjo močjo, ki si jo premogla.

S teboj sta Zveza društev medicinskih sester Slovenije in zdravstvena služba izgubili enega svojih velikih borcev za sodobne metode dela na področju preventive, aktivizacije bolnika pri premagovanju bolezni ter dragoceno, neprecenljivo in nepozabno tovarišico in svetovalko.

Tvoj svetli lik napredne osebnosti, polne entuziazma za boljši jutrišnji dan, zavezuje tudi nas medicinske sestre. Zato ti, draga Juga, obljubljam, da bomo tvoje izročilo, ki ga lahko strnemo v besede »vse za človeka«, ohranjale iz dneva v dan, in to naj v teh težkih trenutkih lajša bridkost tudi tvojim najbližjim.

Slava tvojemu spominu!

Marija Miloradovič,
predsednica Zveze društev
medicinskih sester Slovenije

KOLIKO JIH JE ŽE ODSLO, KI SEM PRIŠEL Z NJIMI SKUPAJ NA SVET.

(Mark Avrelj — A. Sovrè)